

İŞLETME ALANINDA EĞİTİM GÖREN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN MÜKEMMELİYETÇİLİK ALGISININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Mustafa GENÇ

Araş. Gör., Recep Tayyip Erdoğan Ün., İktisadi ve İdari Bilimler Fak., İşletme Böl.,
mstf_genc@yahoo.com

Hüseyin ABUHANOĞLU

Uzman, GATA Sağlık Hizmetleri Yönetimi Bilim Dalı Doktora Öğrencisi
habuhanoglu@gata.edu.tr

Yıldız AYANOĞLU

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fak., İşletme Böl.,
ayanoglu@gazi.edu.tr

ÖZET

Belirlenen standartlara eksiksiz ulaşmak şeklinde pozitif olarak tanımlanan mükemmeliyetçilik, kontrol edilemediği takdirde gerçekleştirilemeyecek standartların hedef olarak belirlenmesine de neden olabilmektedir. Gerçekleştirilemeyen hedefler ise başarısızlıkları ve kişinin olumsuz sağlık durumlarını peşi sıra getirmektedir. Mükemmeliyetçiliğin öğrencinin öğrenme düzeyine olumsuz şekilde etkilememesi için eğitimciler tarafından öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının farkında olunması ve öğrencinin mükemmeliyetçilik algısına göre etkili öğrenme tekniklerinin uygulanması önem arz edebilir.

Bu araştırma Ankara'da ve Rize'de iki Devlet Üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinde İşletme alanında eğitim gören farklı sınıflardaki öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının değerlendirilmeye çalışıldığı tanımlayıcı nitelikte bir durum tespit çalışmasıdır. Araştırmada veri toplamak için sosyo-demografik bilgileri içeren bir kişisel bilgi formu ve öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarını ölçmek için Hewittve Flett'in geliştirdiği ve Oral tarafından Türkçeye uyarlanmış olan "Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 580 öğrencinin mükemmeliyetçilik algıları "çok boyutlu" olarak değerlendirilmiştir. Mükemmeliyetçiliğin alt boyutları olan "başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik" ile cinsiyet, kardeş sayısı ve ailenin yaşadığı yer arasında ve de "başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik" ile anne eğitim durumu arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mükemmeliyetçilik Algısı, İşletme Bölümü Lisans Öğrencileri

PERCEPTION OF PERFECTIONISM AMONG UNDERGRADUATES STUDYING BUSINESS ADMINISTRATION: A SURVEY

ABSTRACT

The perfectionism defined as reaching perfectly to the determined standards if could not controlled it can cause as a target of determining unrealizable standards. But unrealizable targets bring failures and individual negative health conditions. In order not to be affected negatively of perfectionism to the students learning level, students' perfectionism perceptions must be aware by educators and according to students' perfectionism perception application of effective learning techniques can be important.

This survey is determining perception of perfectionism among students studying in Faculty of Economics and Administrative Sciences of two state universities in Ankara and Rize. To collect personal information form containing socio-demographic data and "Multi-Dimensional Perfectionism Scale developed by Hewitt and Flett and translated into Turkish by Oral was used in this survey. 580 student's perfectionism perceptions evaluated. The outcomes of the survey revealed significant differences, in statistical terms, between the perfectionism determined by others and gender, number of siblings and the location where the family dwells which are the sub-dimensions of perfectionism, and perfectionism directed to others and the educational background of mothers.

Key Words: Perception Of Perfectionism, Undergraduate Students Of Business Administration,

1. GİRİŞ

Belirlenen standartlara eksiksiz ulaşmak için haddinden fazla çaba göstermek şeklinde tanımlanan mükemmeliyetçilik, kontrol edilemediği takdirde gerçekleştirilemeyecek standartların hedef olarak belirlenmesine neden olmaktadır. Gerçekleştirilemeyen hedefler ise peşi sıra başarısızlıkları ve kişinin olumsuz ruhsal veya bedensel sağlık durumlarını getirmektedir. Bu durumda ise mükemmeliyetçilik nevrotik (uyumsuz) mükemmeliyetçilik niteliği kazanmaktadır.

Hamachek'e göre nevrotik mükemmeliyetçi kişiler, kendilerine koydukları yüksek standartları yerine getirdiklerinde bile kendilerini aciz hisseden kişilerdir. Diğer taraftan normal mükemmeliyetçi kişilerde kendilerine yüksek standartlar belirler ancak, işlerin gerçekleştirilmesinde daha az titiz olan insanlardır (Aktaran: Ashby, 2012:130).

Bu açıdan değerlendirildiğinde mükemmeliyetçiliğin literatürde birçok özelliği tanımlanmıştır. Bu özelliklerden en belirgin olanı, kişinin kendi performansı üzerinde aşırı yüksek standartlar belirlemesidir (Zabun, 2011:22). Bozdemir (2011:15)'e göre üstünlük çabası tüm insanlarda var olan bir dürtüdür ve bütün yaratıcı eylemlerin arka planında bu çaba yer alır. Normal mükemmeliyetçiler bu çabayı toplumun yararına kullanabilen, sadece kendinin değil başkalarının da kazançlı çıkmasını sağlayacak şekilde davranabilen kişilerdir. Nevrotik mükemmeliyetçiler ise üstünlük sağlamada yanlış yol izleyen, çabalarını yaşamın yararsız taraflarına yönelten kişilerdir.

Mükemmeliyetçiliğin yukarıdaki gibi tek boyutlu (kişinin kendisi açısından) olarak tanımlanmasının yanı sıra günümüzde kişinin kendisi ile birlikte çevresindekilere yönelik geliştirdiği mükemmeliyetçilik beklentilerini ve kişiyi mükemmeliyetçiliğe yönlendiren başkalarının davranışlarını dikkate alarak mükemmeliyetçiliği çok boyutlu inceleyen araştırmalar da mevcuttur [Frost ve diğerleri (1990), Hewitt ve Flett (1991), Slaney ve diğerleri (1995), Slade ve Owns (1989)].

2. MÜKEMMELİYETÇİLİK ALGISININ BOYUTLARI

Mükemmeliyetçilik algısını çok boyutlu olarak inceleyen Hewitt ve Flett (1991), mükemmeliyetçiliği üç boyutta ele almıştır. Bunlar;

1. Bireyin kendi için ulaşılması güç standartlar koymasını ve kendi davranışlarını bu standartları elde etmesine göre değerlendirmesini, güçlü bir mükemmel olma arzusunu ve bunun yanı sıra gerçek benlik ve ideal benlik arasında uyumsuzluğu içeren *kendine yönelik mükemmeliyetçilik* boyutu,
2. Bireyin diğer bireylerden yüksek beklentilerinin olduğu, onların yaptıklarını acımasızca eleştirdiği, kişinin kendi hatalarını görmeyip başkalarının hatalarını gördüğü, diğer bireylere karşı güven eksikliğinin olduğu *başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik* boyutu,
3. Diğerlerinin onlar için gerçek dışı yüksek standartlar belirlediklerine ve bu durumdan dolayı kendilerinin aşırı baskıya maruz kaldıklarına inandıkları *başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik* boyutudur (Erözkan 2008:77, Altun ve Yazıcı 2010:535, Kırıl 2012:34, Chang 2012:102, Stoeber 2013:60).

Komiteler, hastanede kalite ve sürekliliğin teşvikini sağlar (Ortalaması:4,23; Standart sapması: 5,69).

Bireyin mükemmeliyetçilik özelliklerine bakılmaksızın; son yıllarda yapılan çalışmalar sonucunda, mükemmeliyetçi kişilerin bir dizi psikolojik zorluklara karşı risk altındaki hassas kişiler oldukları ortaya koyulmuştur (Flett ve diğerleri ,2014:68). Örneğin, mükemmeliyetçiler bireyler arası ilişkilerde bir çok bakımdan baskı altındadırlar ve mükemmeliyetçilik bireyler arası ilişkileri bozmakta (Benk2006:41). Bununla birlikte mükemmeliyetçi kişilerin yaptıkları eylemlerinden şüphe duymaları, depresyon, kaygı, obsesif-kompulsif bozukluklar, erteleme davranışları, stresle duygusal olarak başa çıkamama (Çerkez 2014:23, Klibert ve diğerleri 2014:75), stres, üzüntü, akademik başarı durumlarındaki olumlu ve olumsuz etkileri (Can 2014:11, Nepon ve diğerleri, 2011:297), kendilerine saygılarının azalması, yaşamdan duydukları memnuniyetin azalması (Hasnain , 2012:34) gibi durumları yaşayabildikleri söylenebilir.

Üniversite hayatı öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleri açısından önemli görülmektedir. Üniversitede aldıkları eğitim sürecinde öğrenciler bir yandan büyüme, olgunlaşma, değişme ve gelişme için yeni fırsat ve yaşantılar kazanabilirken, aynı zamanda akademik, kişisel-sosyal uyum problemleri

yaşayabilirler. Bu açıdan bakıldığında, üniversite yıllarındaki yaşanan zorluklar öğrencilerin performans ve fonksiyonlarını farklı düzeylerde etkileyebilir (Duru, 2008:15). Öğrencilerin sınırlı başa çıkma kaynakları olabileceği dikkate alındığında, özellikle akademik uyum düzeyleri bu zorlanmalardan olumsuz olarak etkilenebilir. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin akademik yaşamları süresince, çevresel ve kişisel pek çok güçlükle baş etmek zorunda oldukları söylenebilir (Balkıs ,2013:68). 1995 yılında Üniversite danışma merkezi uzmanları mükemmeliyetçi kişilik özelliklerinde artan bir eğilim tespit etmişlerdir. Örneğin, Yüksek Öğretim Psikolojik Servisi ve Danışma Merkezinin Araştırma Komisyonu, üniversitedeki danışma merkezinde danışmanlık alan erkeklerin %21'inin ve kızların %26'sının mükemmeliyetçiliği "oldukça stresli" ya da "son derece stresli" bir durum olarak tanımladığını raporlamıştır (Ashby ,2012:130).

Yapılan araştırmalarda kişilik özellikleri üzerinde genetiğin etkisi kabul edilmekle birlikte öğrenmenin etkisinin daha büyük olduğunu göstermektedir. Örneğin, genetik olarak böyle bir yatkınlığı olan bireyin hataları nedeni ile eleştirilmesi onun mükemmeliyetçilik özelliğinin pekişmesine yol açabilir. Ancak bu durum, bireyin düşünce ve davranış şeklini değiştiremeyeceği anlamına gelmez. Mükemmeliyetçiliği öğrenmenin birden fazla yolu vardır. Bunlar; ödüllendirilme, cezalandırılma, örnek alma, bilgi ve emir'dir. Yüksek standartlar ve "mükemmel" olan davranışların ödüllendirilmesi ile birlikte hataların ya da yeterince "mükemmel" olmayan davranışların cezalandırılması ve eleştirilmesi bireylerin mükemmeliyetçi davranış geliştirmesine neden olabilir (Sarioğlu ,2011:36).

Öğrencilerin başarı yönelimli davranışlarının anlaşılması (Palancı , 2010:34), kalıcı ve disipline edilmiş bir çalışma kültürü kazanmaları ve bu kazanımı uzun süre koruyabilmeleri açısından mükemmeliyetçilik algılarının olumlu yönde geliştirmeleri verilen eğitimlerin hedeflerine ulaşmaları açısından önem arz edebilir. Burada öğrencilere verilecek eğitimin ve rehberlik hizmetlerinin planlanmasında ve yürütülmesinde öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının dikkate alınması gerektiği sonucuna varılabilir. Öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının etkileri dikkate alındığında çalışmanın önemi ortaya çıkmaktadır. Çalışmada yer alan öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının tespit edilmesi, eğitimde planlanan başarının elde edilmesi açısından önem arz etmektedir. Bu noktada çalışmanın işletme

öğrencilerinin mükemmeliyetçilik algılarını tespit etmesiyle işletme biliminde eğitimin ve rehberlik çalışmalarının planlanmasına yönlendirici bilgiler sunması beklenmektedir. Bu beklenti çalışmanın bilimsel katkısını ifade etmektedir.

3.ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Amacı

Çalışma Ankara GAZİ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü öğrencileri ile Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçi algılarının tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Farklı illerdeki iki devlet üniversitesinin İİBF İşletme Bölümünde 1’de 4’e kadar farklı sınıflardan okuyan öğrencilerin çok boyutlu mükemmeliyetçilik algı düzeyleri nedir?
- “Yeni kurulmuş sayılan bir bölümün öğrencileri” ile “köklü bir bölümün öğrencileri” arasında mükemmeliyetçilik alt boyutları algısı arasında farklılık var mıdır?
- Öğrencilerin hangi demografik özellikleri ile mükemmeliyetçilik algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki vardır?

3.2. Araştırmada Kullanılan Ölçek

Çalışmada Hewitt ve Flett’in (1991) Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin Oral (1999) tarafından Türkçeye uyarlanmış şekli kullanılmış ve öğrencilerden bu ölçekteki soruların cevaplandırılması istenmiştir. Bunun yanı sıra mükemmeliyetçiliğin alt boyutları ile öğrencilerin demografik özellikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını ortaya koymak amacıyla çalışma evrenindeki öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirleyici sorular da sorulmuştur. Bu bağlamda çalışma nicel araştırma yaklaşımında ele alınmış olup betimsel yöntemde ilişkisel tarama modelinde bir durum tespit çalışmasıdır.

3.3. Çalışma Evreni ve Örneklem (Çalışma Grubu)

Araştırmanın çalışma evreni GAZİ Üniversitesi ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümlerinde 2014 Bahar döneminde eğitim gören yaklaşık 2400 (GAZİ Üniversitesi: 2000, Recep Tayyip Üniversitesi: 400) öğrenciden oluşmaktadır. Hewitt ve Flett (1991) tarafından geliştirilen ölçek 1.sınıftan 4.sınıfa kadar, mevcut öğrenci sayısına uygun olarak belirlenen örneklem sayısına göre, tesadüfi seçme yoluyla, gönüllü olarak cevaplandırmayı kabul eden öğrencilere uygulanmıştır.

Çalışmada çalışma örnekleminin belirlenebilmesi için Cochran (1962) tarafından önerilen örnekleme formülü kullanılmıştır.

$$n = \frac{\frac{t^2(PQ)}{d^2}}{1 + \frac{\left(\frac{1}{N}\right)t^2(PQ)}{d^2}}$$

N = Evren Büyüklüğü

N = Örneklem Büyüklüğü

d = Tolerans Düzeyi

t = Güven Düzeyinin Tablo Değeri (t =1,96)

PQ = Maksimum Örneklem Büyüklüğü İçin Örneklem Yüzdesi [(0,50)(0,50) = 0,25]] (Balcı , 2011:106)

Formüle göre, %95 güven aralığında ile ana kütlede seçilecek örneklemin işletme alanında eğitim gören öğrencilerin mükemmeliyetçilik yaklaşımlarını temsil edebilmesi için 331 öğrenciden oluşması gerekmektedir.

Yine bu formüle göre %95 güven aralığında üniversite bazında örneklem hesaplaması yapıldığında, Gazi Üniversitesindeki işletme Bölümü öğrencilerinden oluşturulacak örneklemin 322 öğrenciden ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesindeki İşletme Bölümü öğrencilerinden oluşturulacak örneklemin ise 196 öğrenciden oluşması gerektiği görülmüştür. Dolayısıyla çalışma kapsamında uygulanan ölçek için 580 öğrenci geçerli bir örneklem kabul edilmiştir.

Araştırma örnekleminin GAZİ Üniversitesi ile Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi seçilmesinin öncelikli nedeni "büyükşehirde bir üniversite,

eski(köklü) bir işletme bölümü (1955)” ile “büyükşehir statüsünde olmayan bir şehirdeki üniversite, yeni kurulmuş bir işletme bölümü (2009)” öğrencilerinin mükemmeliyetçilik algıları açısından farklılık gösterip göstermediklerini ortaya koymaya çalışmaktır. Diğer taraftan eğitim dilinin aynı ve ders müfredatlarının yakın olması, ölçeğin uygulanabilme kolaylığı gibi faktörler de bu iki üniversitenin işletme bölümü öğrencilerini tercih etme nedeni olmuştur.

3.4. Uygulanan İstatistiksel Analizler

7’li likert tipinde 45 madde (soru) içeren Hewitt ve Flett’in (1991) orijinal Mükemmeliyetçilik Ölçeği [Oral (1999) tarafından Türkçeye uyarlanmış] Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik (KYM), Başkalarına Yönelik Mükemmeliyetçilik (BYM) ile Başkalarınınca Belirlenen Mükemmeliyetçilik (BBM) alt boyutlarından oluşmaktadır. Frekans analizinde, öğrencilerin sorulara katılım derecelerinde belirgin fark var mı, yok mu incelemesinde %15 ve üzeri farklar, “belirgin fark” olarak değerlendirilmiştir. 7’li likertte birden yediye kadar olan her bir katılım derecesi yaklaşık olarak 14,286 ($100 \div 7$) puana denk gelmektedir. Bu bağlamda %15 ve üzeri farklılık bir dereceden daha yüksek veya daha düşük katılımı ifade ettiğinden “belirgin fark” olarak tarafımızca değerlendirilmiştir.

Verilerin normal dağılıma uygunlukları Kolmogorov Smirnov Testi ile araştırılmıştır. Ölçeğin alt boyutlarından KYM ve BYM boyutlarının normal dağılım özellikleri gösterdiği, BBM ise normal dağılım özelliği göstermediği bulgularına ulaşılmıştır.

Parametrik test varsayımlarını yerine getiren verilerden, iki grup arasındaki farklılıkların tespitinde İki Ortalama Arasındaki Farkın Önemlilik Testi, ikiden fazla grup arasındaki farkın tespitine yönelik ise Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda fark bulunduğu ise farklılığın kaynağının belirlenmesine yönelik olarak Tukey Testi uygulanmıştır.

Parametrik test varsayımlarını yerine getirmeyen veriler için ikiden fazla çalışma grupları arasındaki farklılıkları bulabilmek amacıyla, non-parametrik test olan Kruskal-Wallis Testi kullanılmıştır. Analiz sonucunda fark bulunduğu durumlarda ise farklılık kaynağının belirlenmesinde Bonferroni Düzeltmeli Mann-Whitney U Testi ve ikili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine yönelik Cronbach’s Alpha değerleri hesaplanmıştır.

3.5. Uygulandığı Çalışma Evreni Açısından Ölçeğin Geçerliliği ve Güvenilirliği

Araştırmamızda kullanılan ölçeğin Cronbach's Alfa değeri 0.867* olarak bulunmuştur. Ayrıca, ölçeğin alt boyutlarına ilişkin ulaşılan Cronbach's Alfa değerleri Tablo 1'de sunulmuştur. Tablodan da görüldüğü üzere yapılan çalışmanın güvenilirliği kabul edilebilir düzeydedir.

Tablo 1: Ölçeğin Genel ve Alt Boyutlarına İlişkin Güvenilirliği

Ölçek ve Alt Boyutları	Ölçek	
	Soru Sayısı	Cronbach's Alfa Değerleri
Mükemmeliyetçilik	45	0,867
Kendine Yönelik	15	0,880
Başkalarına Yönelik	15	0,652
Başkalarınca Belirlenen	15	0,650

* Temel araştırmalarda 0,8'den büyük Cronbach's Alfa değerleri güvenilirliği "iyi" olan çalışmaları, 0,6'dan küçük değerler ise güvenilirliği "kabul edilemez" çalışmaları göstermektedir. (<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~yurdugul/3/indir/Guvenirlik.pdf>)

4. BULGULARIN ANALİZİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Daha önce de belirtildiği gibi İşletme Bölümünde eğitim gören üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçilik algısı çok boyutlu olarak ortalama değerler analiz edildiği gibi katılımcıların hangi demografik özellikleri ile mükemmeliyetçilik algısının alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda analizler katılımcıların demografik özelliklerini ortaya koyan betimsel istatistikler, frekans analizi sonuçları yani tanımlayıcı istatistikler ve varsayımları (hipotezleri) test eden çıkarımsal istatistiksel şekilde açıklanmıştır.

4.1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri - Betimsel İstatistikler

İstatistiksel analizlerin daha kolay ve anlaşılabilir olması için sosyo-demografik özellikler gruplar halinde Tablo2'de gösterilmiştir. Buna göre araştırma yapılan okulların toplamları değerlendirildiğinde çalışmaya katılanların %64,5'ininkız; %31,6'sının 4'ncü sınıfta; %60,0'ünün 21-23 yaş arasında olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan katılımcıların %97,2'sinin annesinin ve %95,7'sinin babasının sağ olduğu; %47,6'sının annesinin ve

%23,4'ünün babasının ilkökul mezunu olduğu; %24,1'inin dört ve daha fazla kardeşinin olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra öğrencilerin %47,0'sinin ailesinin büyükşehirlerde yaşadığı, %46,9'unun ailesinin yanında kaldığı, %49,0'inin ailesinin gelir düzeyinin 2000 TL ve üzerinde olduğu, %67,5'inin aylık 500 TL veya daha az harcama yaptığı ve %50,8'inin de ilk 5 tercihinde yer alan üniversite ve bölüme yerleştiği tespit edilmiştir.

Tablo 2: Katılımcıların Sosyo- Demografik Özellikleri Dağılımları

Sosyo-Demografik Özellikler	GAZİ		RTE		TOPLAM	
	n	%	n	%	n	%
Okul						
Okul	370	63,8	210	36,2	580	100
Cinsiyet						
Erkek	148	40,0	58	27,6	206	35,5
Kız	222	60,0	152	72,4	374	64,5
Sınıflar						
1	70	18,9	51	24,3	121	20,9
2	60	16,2	50	23,8	110	19,0
3	113	30,5	53	25,2	166	28,6
4	127	34,3	56	26,7	183	31,6
Yaş						
<20	23	6,2	55	26,2	78	13,4
21-23	215	58,1	133	63,3	348	60,0
>24	132	35,7	22	10,5	154	26,6
Aile Gelir Düzeyi (TL)						
<1000	31	8,5	63	30	94	16,3
1001-2000	107	29,3	92	43,8	199	34,6
>2000	227	62,2	55	26,2	282	49,0
Anne						
Sağ	357	96,5	207	98,6	564	97,2
Ölü	9	2,4	1	0,5	10	1,7
Ayrı	4	1,1	2	1,0	6	1,0
Sosyo-Demografik Özellikler						
Sosyo-Demografik Özellikler	GAZİ		RTE		TOPLAM	
	n	%	n	%	n	%
Baba						
Sağ	355	95,9	200	95,2	555	95,7
Ölü	10	2,7	8	3,8	18	3,1
Ayrı	5	1,4	2	1,0	7	1,2
Anne Öğrenim Durumu						

İlkokul	122	33,2	153	72,9	275	47,6
Ortaokul	65	17,7	30	14,3	95	16,4
Lise	120	32,6	20	9,5	140	24,2
Lisans ve Üzeri	61	16,6	7	3,3	68	11,8
Baba Öğrenim Durumu						
İlkokul	54	14,8	81	38,6	135	23,4
Ortaokul	52	14,2	54	25,7	106	18,4
Lise	118	32,2	47	22,4	165	28,6
Lisans ve Üzeri	142	38,8	28	13,4	170	29,2
Kardeş Sayısı						
Bir	19	5,1	4	1,9	23	4,0
İki	182	49,2	52	24,8	234	40,3
Üç	106	28,6	77	36,7	183	31,6
Dört +	63	17,0	77	36,7	140	24,1
Ailenin Yaşadığı Yer						
Köy/Nahiye	12	3,3	38	18,1	50	8,6
İlçe Merkezi	65	17,6	57	27,1	122	21,2
İl Merkezi	83	22,5	46	21,9	129	22,3
Büyükşehir	205	55,6	67	31,9	272	47,0
Yurt Dışı	4	1,1	2	1,0	6	1,0
Öğrencinin Kaldığı Yer						
Ailemin Yanında	220	59,5	52	24,8	272	46,9
Devlet Yurdunda	45	12,2	99	47,1	144	24,8
Özel Yurtta	37	10,0	16	7,6	53	9,1
Akrabalarımın Yanında	5	1,4	8	3,8	13	2,2
Ayrı Evde	63	17,0	35	16,7	98	16,9
Harcamalar (aylık)						
<= 500	213	58,8	173	82,4	386	67,5
> 500	149	41,2	37	17,6	186	32,5
Tercih Sırası						
İlk 5 Tercih	189	52,6	100	47,6	289	50,8
6-15'nci Tercihler Arası	129	35,9	61	29,0	190	33,4
16'nci Tercihden Daha Yüksek	41	11,4	49	23,3	90	15,8

4.2. Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Alt Boyutlarına Yönelik Frekans Analizi Sonuçları-Tanımlayıcı İstatistikler

Katılımcıların ölçek maddelerine (anket sorularına) verdikleri cevaplara yönelik yüzde (frekans) analizi EK-1'de sunulmuştur. Buna göre üç alt boyuttan oluşan sorulara, katılım derecesi bakımından iki üniversitenin işletme bölümü

öğrencileri arasında (bire soru hariç), .belirgin bir farkın (% 15 ve üzeri) olmadığı saptanmıştır.

Ölçeğin:

- * KYM alt boyutu ile ilgili sadece “Yaptığım her şeyde mükemmel olmak zorunda değilim” sorusuna,
- * BYM alt boyutu ile ilgili sadece “Kendilerini geliştirmek için uğraşmayan kişilere değer vermem” sorusuna ve
- * BBM alt boyutu ile ilgili sadece “Başkalarının benden hoşlanması için her konuda üstün başarı göstermem gerekmez” sorusuna

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi öğrencilerinin, Gazi Üniversitesi öğrencilerine göre daha yüksek düzeyde “katılmama yönlü” cevap verdikleri görülmüştür.

Buradan mükemmeliyetçilik algısının üniversitenin yeni kurulmuş olup olmamasından veya büyük şehirde bulunup bulunmamasından etkilenmediği sonucuna ulaşabiliriz. Aksi takdirde daha fazla soruda iki üniversite arasında farklılık ortaya çıkması beklenirdi.

4.3. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Mükemmeliyetçilik Algısının Test Sonuçları -Çıkarımsal İstatistikler

Bu bölümde, katılımcıların farklı sosyo-demografik özelliklerine göre mükemmeliyetçiliğin alt boyutları (KYM, BYM ve BBM) ile ilgili algılarının (yaklaşımların) farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu analizler ile ilgili bulgular aşağıda sunulmuştur. İstatistiki anlamda farklılık göstermeyen bağımsız değişkenler değerlendirmeye alınmamıştır ($p>0,05$).

4.3.1. Cinsiyete Göre Mükemmeliyetçilik Algısı

Mükemmeliyetçiliğin alt boyutlarından BBM ile cinsiyet arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($Z=-2,338$, $p=0,019$). Ortanca değerler dikkate alındığında erkeklerin mükemmeliyetçilik algılarının daha yüksek olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Cinsiyet ve Mükemmeliyetçiliğin alt boyutları arasındaki farklılıklar Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3: Mükemmeliyetçilik ve Cinsiyet

Boyutlar	Cinsiyet	n	Ortanca	ÇAG	Z	P
Başkalarınca Belirlenen Mükemmeliyetçilik	Erkek	206	63,00	14,00	Z=-3,574	=0,019
	Kız	374	61,50	14,00		

4.3.2. Annenin Eğitim Durumuna Göre Mükemmeliyetçilik Algısı

BYM algısı ile öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyleri arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık bulgusuna ulaşılmıştır ($F=3,532$ $p=0,015$). Farklılığın kaynağının belirlenmesine yönelik yapılan post-hoc test sonucunda annesi lisans ve üzeri eğitim seviyesine sahip olan öğrencilerin annesi ilkökul mezunu olan öğrencilere nazaran mükemmeliyetçilik algılarının daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Annenin eğitim durumu ve mükemmeliyetçiliğin alt boyutları arasındaki farklılıklar Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4:Mükemmeliyetçilik ve Annenin Eğitim Durumu

Boyutlar	Eğitimi	n	Ortalama	SS	Analiz
Başkalarına Yönelik Mükemmeliyetçilik	İlkokul	275	65,32	10,88	F=3,532 p=0,015 * $p=0,371$ † $p=0,876$ ‡ p=0,011 ± $P=0,826$ μ $p=0,478$ Ω $P=0,096$
	Ortaokul	95	67,54	11,77	
	Lise	140	66,22	11,86	
	Lisans ve Lisansüstü	68	70,16	12,85	

* Tukey testine göre İlkokul ile Ortaokul Karşılaştırması

† Tukey testine göre İlkokul ile Lise Karşılaştırması

‡ Tukey testine göre İlkokul ile Lisans ve Lisansüstü Karşılaştırması

± Tukey testine göre Ortaokul ile Lise Karşılaştırması

μ Tukey testine göre Ortaokul ile Lisans ve Lisansüstü Karşılaştırması

Ω Tukey testine göre Lise ile Lisans ve Lisansüstü Karşılaştırması

4.3.3. Kardeş Sayısına Göre Mükemmeliyetçilik Algısı

BBM ile öğrencilerin sahip oldukları kardeş sayısı arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($X^2=10,713$ $p=0,013$). Farklılığın kaynağının belirlenmesine yönelik yapılan post-hoc test sonucu ($p<0,008$) 1 kardeşi olanların 4 ve daha fazla kardeşi olanlara göre BBM algısının daha düşük olduğu

bulgularına ulaşılmıştır. Kardeş sayısı ve mükemmeliyetçiliğin alt boyutları arasındaki farklılıklar Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5:Mükemmeliyetçilik ve Kardeş Sayısı

Boyutlar	Kardeş Sayısı	n	Ortanca	ÇAG	Analiz
Başkalarınca Belirlenen Mükemmeliyetçilik	1	23	57,00	17,00	$\chi^2= 10,713$ $p=0,013$
	2	234	61,00	14,00	* $p=0,020$ † $p=0,013$
	3	183	63,00	15,00	‡ $p=0,002$ ± $p=0,617$
	4+	140	63,00	13,75	μ $p=0,060$ Ω $p=0,206$

* Bonferroni düzeltmesine göre 1 ile 2 Karşılaştırması ($p<0,008$)

† Bonferroni düzeltmesine göre 1 ile 3 Karşılaştırması ($p<0,008$)

‡ Bonferroni düzeltmesine göre 1 ile 4+ Karşılaştırması ($p<0,008$)

± Bonferroni düzeltmesine göre 2 ile 3 Karşılaştırması ($p<0,008$)

μ Bonferroni düzeltmesine göre 2 ile 4+ Karşılaştırması ($p<0,008$)

Ω Bonferroni düzeltmesine göre 3 ile 4+ Karşılaştırması ($p<0,008$)

4.3.4. Ailenin Yaşadığı Yere Göre Mükemmeliyetçilik Algısı

BBM ile öğrencilerin ailelerinin yaşadığı yer arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($\chi^2=10,720$ $p=0,030$). Farklılığın kaynağının belirlenmesine yönelik yapılan post-hoc testlerden Bonferroni Düzeltmeli Mann Withney U Testi sonucunda ($p<0,005$) ailesi il merkezinde yaşayanların, büyükşehirde yaşayanlara göre BBM algılarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ailenin yaşadığı yere göre mükemmeliyetçilik bulguları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6:Ailenin Yaşadığı YereGöre Mükemmeliyetçilik

Boyutlar	Yer	n	Ortanca	ÇAG	Analiz
Başkalarınca Belirlenen Mükemmeliyetçilik	Köy/Nahiye	49	62,00	12,00	X²= 10,720 p=0,030
	İlçe Merkezi	87	64,00	11,00	* p=0,939 † p=0,142 ‡ p=0,633
	İl Merkezi	107	60,00	10,00	± p=0,137 μ p<0,123
	Büyükşehir	171	59,00	14,00	Ω p=0,508 - p=0,131 / p=0,004
	Yurtdışı	18	61,00	8,50	^ p=0,209 ! p=0,062

* Bonferroni düzeltmesine göre Köy/Nahiye ile İlçe Merkezi Karşılaştırması (p<0,005)

† Bonferroni düzeltmesine göre Köy/Nahiye ile İl Merkezi Karşılaştırması (p<0,005)

‡ Bonferroni düzeltmesine göre Köy/Nahiye ile Büyükşehir Karşılaştırması (p<0,005)

± Bonferroni düzeltmesine göre Köy/Nahiye ile Yurtdışı Karşılaştırması (p<0,005)

μ Bonferroni düzeltmesine göre İlçe Merkezi ile İl Merkezi Karşılaştırması (p<0,005)

Ω Bonferroni düzeltmesine göre İlçe Merkezi ile Büyükşehir Karşılaştırması (p<0,005)

- Bonferroni düzeltmesine göre İlçe Merkezi ile Yurtdışı Karşılaştırması (p<0,005)

/ Bonferroni düzeltmesine göre İl Merkezi ile Büyükşehir Karşılaştırması (p<0,005)

^ Bonferroni düzeltmesine göre İl Merkezi ile Yurtdışı Karşılaştırması (p<0,005)

! Bonferroni düzeltmesine göre Büyükşehir Merkezi ile Yurtdışı Karşılaştırması (p<0,005)

5. TARTIŞMA

Sosyo-demografik özelliklerden cinsiyet dikkate alındığında; yapılan araştırmaların bazılarında kızların genel mükemmeliyetçilik algılarının ya da mükemmeliyetçiliğin alt boyutlarına dair algılarının erkeklerden daha yüksek olduğu görülmektedir (Bozdemir2011:57,Kıral 2012:100, Asan 2011:93). Çalışmaların bazılarında ise erkeklerin bu algılarının kızlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Oran Pamir 2008:51, Camadan 2009:79, Satılmış 2010:42-43, Karataş Karayel 2011:85, Sarıoğlu 2011:59, Abuhanoğlu 2014:31). Flett ve diğerleri (2014:72) çalışmalarında mükemmeliyetçiliğin alt boyutları ile ilgili olarak, kızların KBM algılarının daha yüksek olduğunu buna karşın erkeklerin BYM algılarının daha yüksek olduğunu ve ayrıca BBM algısı hakkında cinsiyetler arası anlamlı bir farkın olmadığını ifade etmişlerdir. Erkeklerin özellikle BBM algısının yüksek olması; geleneksel olarak çocuk yetiştirme tarzında ebeveynlerin çocuklarından hep iyiyi bekleme eğilimleri ile

açıklanabilir. Genellikle bu aile beklentileri ve eleştirileri çocuklara yoğun bir şekilde hissettirilir ve Türk aile sisteminde ebeveynlerin erkek çocuklardan beklenti düzeyleri daha yüksektir (Bozdemir, 2011:57) şeklinde yorumlanabilir.

OranPamir (2008:56) yaptığı araştırmasında mükemmeliyetçiliğin bazı alt boyutlarında anne eğitim seviyesinin arttıkça mükemmeliyetçilik algısının zayıfladığı bulgusuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Camadan (2009:86-87) ve Satılmış (2010:49)'ın yaptığı araştırmalarda da mükemmeliyetçilik alt boyutları ile anne eğitiminin ters orantılı bir şekilde değiştiği bulgusuna ulaşılmıştır. Buna karşın yapılan araştırmaların bazılarında anne eğitim seviyesinin yükselmesi mükemmeliyetçilik algısının gelişmesine neden olmaktadır (Bozdemir, 2011:64). Bu bulgulara göre annenin öğrenim seviyesi yükseldikçe çocuğuna yönelik başarılı olması için ısrarlı bir tutum benimsediği ve çocuklarını diğer çocuklarla kıyasladığı düşünülebilir.

Bozdemir (2011:59) ve Köroğlu (2008:36) tarafından yapılan araştırmalarda kardeş sayısı ile mükemmeliyetçilik arasında istatistiki açıdan herhangi bir anlamlı fark bulunmamıştır. Farklılık bulunmamasına rağmen Bozdemir kardeş sayısının az olması rekabetçilik anlayışını güçlendireceğini, kardeş sayısının fazlalaşmasına bağlı olarak bu algının giderek zayıflayacağını ifade etmiştir. Şahin (2011:66)'in yaptığı araştırmada kardeş sayısının artması mükemmeliyetçilik algılarını artırdığı bulgusuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Asan (2011:167)'in yaptığı araştırmada da 2-3 kardeşi olanların tek kardeş olanlara göre başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik algısının daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Asan (2011) ile benzer şekilde çalışmada, kardeş sayısının artmasının BBM algısının gelişmesine neden olduğu görülmüştür. Bu durumun ortaya çıkmasında; kardeş sayısının artması ile aile kaynaklarının daha fazla kişiye bölünmesi ve ailenin çocukları hakkındaki gelecek kaygısının güçlenmesinin etken olduğu söylenebilir.

Sarioğlu (2010:71)'nin yaptığı bir araştırmada mükemmeliyetçiliğin bazı alt boyutlarında tek çocuk olanların çok kardeş olanlara nazaran daha düşük puan aldıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırmamızda da tek çocuk olanların mükemmeliyetçilik algılarının daha düşük olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Aile içerisinde tek çocuğa ebeveynler tarafından daha çok tolerans gösterilmesi, tüm ilginin tek çocuk üzerinde toplanması, tek çocuğun aile içerisinde rekabet edeceği başka bir kardeşinin olmaması ve aile kaynaklarının tek varisi olarak

kendisini görmesi gibi etkenler tek çocuğun mükemmeliyetçilikten uzaklaşmasının nedenleri olabilir.

Araştırmamız kapsamında öğrencilerin ailelerinin yaşadıkları yer ile BBM arasında istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Yapılan literatür incelemesinde mükemmeliyetçilik ile böyle bir bağımsız değişkenin karşılaştırılmasına rastlanmamıştır.

Öğrencinin ailesinin yaşadığı yerin daha küçük olmasının mükemmeliyetçilik algısını artırması; bu ailelerin büyük şehirlerdeki imkanların hem sosyal, hem ekonomik açıdan daha geniş olduğunu bilmesi ve dolayısıyla çocuklarının gelecekte bu şehirlerde yaşayabilmesi için daha çok çaba göstermesi gerektiğini düşünmeleri olabilir. Bu bağlamda çocuklarına mükemmeliyetçi yaklaşımı daha fazla empoze etmeleri ve çocukların bundan etkilenmiş olmaları şeklinde yorumlanabilir.

Hewitt ve Flett'in (1991) Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği'nin Oral (1999) tarafından Türkçeye uyarlanmış şekli ile tarafımızca uygulanan ölçeğin değerlendirilmesine ek olarak, "yeni – eski (köklü) üniversite" faktörü bakımından frekans sonuçları incelenmiştir. Genel olarak Gazi Üniversitesinin İşletme Bölümü öğrencileri ile Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinin İşletme bölümü öğrencileri arasında, sorulara (ölçek maddelerine) katılım derecesi açısından belirgin bir farkın olmaması, bu sonucun "tercih sırası" faktörü ile yapılan analizlerle desteklenmesi, öğrencilerin üniversite tercihlerini yaparken puanlarına ve sıralamalarına göre bilinçli ve gerçekçi yaklaşması, mükemmeliyetçiliğin ikincil bir faktör olarak kendini göstermesine bağlanabilir.

Diğer taraftan sorulan 45 sorudan 3 tanesine yaklaşımların farklı olması, daha önce yapılan bir araştırmanın sonuçları ile karşılaştırılarak değerlendirilememiştir. Zira literatür araştırmasında tarafımızca böyle bir çalışmaya rastlanamamıştır. Ancak Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde okuyan işletme bölümü öğrencilerinin "yaptıkları her şeyde daha mükemmel olma zorunda hissetmeleri", "kendilerini geliştirmek için uğraşmayan kişilere daha az değer vermeleri" ve "başkalarının kendilerinden hoşlanması için her konuda daha üstün başarı göstermenin gerekli olduğunu düşünmeleri" mezuniyet sonrası rekabet ve işe girme kaygısının daha yüksek olması ile ilgili olacağı düşünülmektedir. Başka bir bakış açısıyla Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde okuyan işletme bölümü öğrencilerinin bu görüşlerinin,

üniversitelerinin büyükşehir statüsünde olmayan bir ilde olmalarından veya üniversitelerinin ve bölümlerinin Gazi Üniversitesine kıyasla yeni kurulmuş olmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kişinin kendi mükemmeliyetçiliğini bilmesi onu daha sağlıklı tutumlar ve davranışlar içerisine itebilir (Kıral2012:160). Böyle bir durumun farkında olan üniversite yönetimleri öğrencilerin mükemmeliyetçilikleri ile ilgili yönelik farkındalıklarının artmasına yönelik rehberlik faaliyetlerine ağırlık verebilir.

Öğrencilerin çalışma stratejilerinin belirlenmesi, öğrenme yaklaşımlarının kontrol edilebilmesi amacıyla öğrencilerin mükemmeliyetçilik ile ilgili algıların ve tutumlarının belirlenmesi öğrencilerin derslere olan ilgilerinin artırılmasında önemli bir faktör olabilir. Bunun yanında olumsuz mükemmeliyetçilik ile karşı karşıya kalmış/kalabilecek öğrenciler için mükemmeliyetçiliğin sebeplerinin belirlenmesinde ve olumsuz mükemmeliyetçilik ile baş etme stratejilerinin belirlenmesinde bu öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının belirlenmesinin faydalı olabileceği düşünülmektedir. Bu motivasyon etkenlerinden hareketle çalışma, işletme bölümü öğrencileri için hazırlanacak eğitim programlarının ve rehberlik hizmetlerinin oluşumunda dikkate alınması gereken önemli hususlardan biri olan öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonuçları bu söz konusu programların hazırlanmasında dikkate alınması gereken hususları belirtmektedir. Bu hususların tespiti çalışmanın literatüre olan katkısını ifade etmektedir.

Çalışmada erkeklerin BBM algılarının kızlardan daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu durum toplumumuzda erkek çocukların yetiştirilme tarzıyla açıklanabilir. Bununla birlikte annenin eğitim seviyesi arttıkça katılımcıların BYM algılarının yükseldiği görülmüştür. Burada annenin eğitim seviyesi yükseldikçe, çocuğuna başarılı olması konusunda daha ısrarcı tutum sergilediği ve çocuğundan daha yüksek beklentiler içinde olduğu ifade edilebilir.

Ayrıca çalışmada, kardeş sayısı arttıkça katılımcıların BBM algılarının yükseldiği gözlemlenmiştir. Bu noktada katılımcıların BBM algısının yükselmesinde; kardeş sayısının artması ile aile kaynaklarının daha fazla kişiye bölünmesinin ve ailenin çocukları hakkında gelecek kaygısının güçlenmesinin etkili olduğu söylenebilir.

Son olarak çalışmada katılımcıların ailelerinin yaşadığı yer ile BBM algıları arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Katılımcıların ailelerinin yaşadığı yerin daha küçük olmasının katılımcıların mükemmeliyetçilik algısını artırmamasının; bu ailelerin çocukları için ideal gördükleri şehir yaşamına onları hazırlamak amacıyla sergiledikleri tutumlardan kaynaklandığı söylenebilir. Bu noktada kardeş sayılarının çokluğu, öğrencinin asıl ikamet ettiği yerin büyüklüğü ve ailesinin ekonomik durumları gibi etkenler dikkate alınarak öğrencilerin olumsuz bir mükemmeliyetçilik sergilemesinin önlenmesi amacıyla üniversite yönetimi tarafından bu tür öğrencilere ekonomik destek sağlanabilir.

Çalışmada belli sayıda bağımsız değişken olması, katılımcıların mükemmeliyetçilik algılarının hangi değişkenlerden dolayı farklılık gösterdiğini tespit etmede çalışmanın en önemli kısıtını oluşturmaktadır.

İşletme alanında eğitim gören öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının tespitine yönelik yapılan bu araştırmanın örnekleminin genişletilmesinin ve mükemmeliyetçiliğin nedenlerinin belirlenmesine yönelik başka bağımsız değişkenlerin (stres, tükenmişlik gibi) kullanılması araştırma sonuçlarının genellenebilmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

Diğer taraftan İşletme bölümünde eğitim gören öğrenciler üzerindeki bu araştırma “eski kurulmuş bölüm – yeni açılmış bölüm”, “büyükşehirdeki bir üniversite – şehirde bir üniversite” kriterlerinin yanı sıra, “Türkçe eğitim gören – İngilizce eğitim gören”, Üniversiteye giriş puanı sıralaması “İlk 10.000’de – İlk 100.000’de – 200.000’de” gibi kriterler de göz önünde bulundurularak genişletilerek yapılması durumunda analiz sonuçları değişebilecektir.

KAYNAKLAR

- Abuhanoğlu, H., Teke, A., Çelen, Ö., Açikel, C., (2014). “Sağlık İnsan Gücü Yetiştiren Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Okullarda Mükemmeliyetçilik”, V. Uluslararası Sağlıkta Performans ve Kalite Kongresi, 20-22 Kasım-Antalya, s.25-34.
- Altun, F., Yazıcı H., (2010). “Öğrencilerin Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Özellikleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler”, International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 11-13 Kasım-Antalya, p:534-539.
- Asan, H., (2011). “Lise Öğrencilerinin Mükemmeliyetçi Özellikleri İle Kişilik Tipleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

- Ashby, J.S., Noble, C.L., Gnilka, P.B., (2010). "Multidimensional Perfectionism, Depression, and Satisfaction With Life: Differences Among Perfectionists and Tests of a Stress-Mediation Model", *Journal of College Counseling*, July, Volume 15, p:130-143.
- Balcı, A., (2011). "Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler", 9. Baskı, Pegem Akademi, Ankara.
- Balkıs, M. (2013). "The Relationship Between Academic Procrastination And Students' Burnout", *H. U. Journal of Education*] 28(1), p:68-78
- Benk, A., (2006). "Üniversite Öğrencilerinde Mükemmeliyetçi Kişilik Özelliğinin Psikolojik Belirtilerle İlişkisi", Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul
- Bozdemir, E., (2011). "Ergenlerin Mükemmeliyetçilikleri ile Mizah Duyguları Arasındaki İlişinin İncelenmesi", Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Camadan, F., (2009). "Orta Öğretim Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi" Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara
- Can, S., (2014). "Analysis Of Self-Esteem And Perfectionism In Undergraduate Student Athletes", *International Journal Of Academic Research*, Vol. 6. No. 2. March, p:10-16.
- Chang, E.C., Sanna, L.J., (2012). "Evidence for the Validity of the Clinical Perfectionism Questionnaire in a Nonclinical Population: More Than Just Negative Affectivity", *Journal of Personality Assessment*, 94(1), p:102-108.
- Çerkez, Y., Birol C., (2014). "A Comparative Analysis Of Perfectionism And The Density Of Experiencing Catharsis", *Social Behavior And Personality*, 42(Suppl.), p:21-30.
- Duru, E. (2008). "Üniversite Uyum Sürecinde Yalnızlığı Yordamada Sosyal Destek Ve Sosyal Bağlılığın Doğrudan Ve Dolaylı Rollerini.", *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, S.29, s.13-22.
- Erözkan, A., (2008). "Üniversite Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Eğilimleri ve Depresyon Düzeyleri", *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 3(2), p.76-88.
- Flett, G.L., Besser, A., Hewitt P.L., (2014). "Perfectionism and Interpersonal Orientations in Depression: An Analysis of Validation Seeking and Rejection Sensitivity in a Community Sample of Young Adults", *Psychiatry* 77(1) Spring p:67-85.
- Frost, R.O., Marten, P., Lahart, C., Rosenblate, R. (1990). "The Dimensions of Perfectionism", *Cognitive Therapy and Research*, Vol.14, p:449-468.
- Hasnain, S.F., Fatima, I., (2012). "Perfectionism, Loneliness and Life Satisfaction in Engineering", *Journal of Behavioural Sciences*, Vol. 22, No. 3, p:33-48.
- Hewitt, P. L., Flett, G. L., (1991). "Perfectionism in the Self and Social Contexts: Conceptualization, assessment and association with psychopathology", *Journal of Personality and Social Psychology*, Vol.60, p:456-470.
- <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/j.1556-76.2014.00132.x/abstract> (erişim 5 Ocak 2015).
- <http://psycnet.apa.org/psycinfo/2011-20225-001/> (erişim 5 Ocak 2015).
- <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~yurdugul/3/indir/Guvenirlilik.pdf>, (03.02.2016)

- Karataş Karayel, G., (2011). "Ergenlerde Yalnızlığın Yordayıcısı Olarak Mükemmeliyetçilik", Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla
- Kıral, E., (2012). "İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Mükemmeliyetçilik Algısı ve Kontrol Odağı ile İlişkisi", Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara
- Klibert, J., Lamis, D.A., Collins, W., Smalley, K.B., Warren, J.C., Yancey, C.T., Winterowd, C., (2014). "Resilience Mediates the Relations Between Perfectionism and College Student Distress", *Journal of Counseling & Development*, January, Vol92, p:7592,
- Koroğlu, A., (2008). "Lise Öğrencilerinin Mükemmeliyetçi Tutumları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi", Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Nepon, T., Flett, G.L., Hewitt, P.L., Molnar, D.S., (2011). "Perfectionism, Negative Social Feedback, and Interpersonal Rumination in Depression and Social Anxiety", *Canadian Journal of Behavioural Science*, Vol 43, No:4, p:297-308,
- Oral, M., (1999). "The Relationship Between Dimensions of Perfectionism, Stressful Life Event and Depressive Symptoms In University Students 'A Test of Diathesis-Stress Model of Depression', A Thesis Submitted to The Graduate School of Social Sciences of The Middle East Technical University.
- Oran Pamir, Ç., (2008). "Lise Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Anne-Baba Tutumları Arasındaki İlişki", Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla
- Palancı, M., Özbay, Y., Kandemir M., Çakır, O., (2010). "Üniversite Öğrencilerinin Başarı Amaçlılıklarının Beş Faktör Kişilik Modeli ve Mükemmeliyetçilik Kişilik Özellikleri İle Açıklanması" *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl:14, S:1, s.31-44
- Sarıoğlu, A.F., (2011). "Öğretmen Adaylarının Akademik Erteleme Eğilimleri İle Mükemmeliyetçilik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul
- Satılmış, M., (2010). "Öğrencilerin Mükemmeliyetçilik Tutumları İle Anne Baba Tutumlarının Karşılaştırmalı İncelenmesi" Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya
- Slade, P.D., Owens, R.G. (1989). "A Dual Process Model Of Perfectionism Based on Reinforcement Theory", *Behaviour Modification*, Vol.22, p:372-390.
- Slaney, R.B., Ashby, J.S., Trippi, J. (1995). "Perfectionism: Its Measurement and Career Relevance. *Journal of Career Assessment*. Vol.3, p:279-197.
- Stoeber, J., Kobori, O., Tanno, Y., (2013). "Perfectionism and Self-conscious Emotions in British and Japanese Students: Predicting Pride and Embarrassment after Success and Failure", *European Journal of Personality*, Eur. J. Pers. 27, p:59-70.
- Şahin, H., (2011). "Lise Öğrencilerinde Mükemmeliyetçilik ve Saldırganlık İlişkisi", İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Yurdugül, H., "Ölçme Kuramı ve Güvenirlik Katsayıları", Zabun, E., (2011). "Dershaneye Gitme, Mükemmeliyetçilik, Ana-Baba Tutumu ve Sınav Kaygısının Öğrencilerin SBS Başarılarını Yordama Gücü", Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

EK-1a Mükemmeliyetçilik Boyutları Soruları ve Frekansları

SORULAR Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik (KYM)	Okullar	1	2	3	4	5	6	7
		Hiç Katılmıyorum(%) Tamamen Katılıyorum						
Bir iş üzerinde çalıştığımda iş kusursuz olana kadar rahatlayamam (S.1)	GAZİ	2,2	1,9	5,1	7,8	22,4	23,2	37,3
	RTE	1,9	0	2,9	9,5	13,3	15,7	56,7
Amaçlarımdan bir tanesi yaptığım her işte kusursuz olmaktır (S.6)	GAZİ	3,2	4,1	7,6	12,7	18,1	22,7	31,6
	RTE	3,8	2,4	5,2	14,3	15,7	11,4	47,1
İşlerimde asla mükemmelliği hedeflemem (S.8)	GAZİ	4,1	5,9	7,3	12,2	11,9	18,6	40,0
	RTE	12,4	5,7	7,1	11,4	8,6	11,0	43,8
Mükemmel olma ihtiyacını çok az hissederim (S.12)	GAZİ	4,3	5,7	12,7	13,5	15,4	21,1	27,3
	RTE	12,4	5,7	11,4	15,7	10,5	13,3	31,0
Olabildiğim kadar mükemmel olmaya çalışırım (S.14)	GAZİ	4,1	3,5	6,2	9,7	13,8	25,9	36,8
	RTE	4,8	2,9	2,9	12,9	17,1	19,0	40,5
Giriştiğim her işte mükemmel olmak çok önemlidir (S.15)	GAZİ	5,7	4,6	7,0	13,2	20,3	21,9	27,3
	RTE	7,1	4,3	5,7	15,2	21,0	19,0	27,6
Yaptığım her şeyde en iyi olmaya çalışırım (S.17)	GAZİ	3,2	2,7	4,3	10,8	20,5	26,5	31,9
	RTE	4,8	2,4	2,9	10,5	23,3	19,0	37,1
Kendim için mükemmelden daha azını kabul edemem (S.20)	GAZİ	9,2	7,3	9,7	19,5	23,0	13,2	18,1
	RTE	19,0	8,1	11,4	15,7	16,2	13,3	16,2
Yaptığım işte hata olması beni rahatsız eder (S.23)	GAZİ	3,5	3,2	3,5	10,8	15,1	23,5	40,3
	RTE	4,3	1,4	4,3	10,0	12,4	19,5	48,1
Hedeflerimi belirlemede mükemmeliyetçiyimdir (S.28)	GAZİ	7,0	3,8	6,5	17,8	22,7	18,6	23,5
	RTE	9,0	6,2	10,5	19,5	17,1	17,1	20,5
Her zaman, yapabileceğim en iyisini yapmaya çalışmalıyım (S.32)	GAZİ	2,2	2,2	3,2	5,9	16,8	24,6	45,1
	RTE	4,3	1,0	2,9	5,7	10,0	20,5	55,7
Yaptığım her şeyde mükemmel olmak zorunda değilim (S.34)	GAZİ	20,5	10,3	15,1	16,8	13,0	10,8	13,5
	RTE	37,6	10,0	11,4	14,3	6,2	7,1	13,3
Kendime yüksek hedefler koymam (S.36)	GAZİ	5,1	4,3	15,4	14,1	14,1	19,2	27,8
	RTE	10,5	10,0	11,0	12,9	8,6	16,7	30,5
Kendim için çok yüksek standartlar koyarım (S.40)	GAZİ	5,1	5,7	7,6	17,0	22,2	22,2	20,3
	RTE	13,3	6,7	11,9	18,6	18,6	11,0	20,0
Okulda veya işte her zaman başarılı olmalıyım (S.42)	GAZİ	1,4	3,5	6,8	16,2	20,0	22,7	29,5
	RTE	5,7	1,9	2,9	13,8	19,0	21,9	34,8
Toplam	GAZİ	5,4	4,6	7,9	13,2	18,0	21,0	30,0
	RTE	10,1	4,6	7,0	13,3	14,5	15,7	34,9

EK-1b Mükemmeliyetçilik Boyutları Soruları ve Frekansları

SORULAR Başkalarına Yönelik Mükemmeliyetçilik (BYM)	Okullar	1	2	3	4	5	6	7
		Hiç Katılmıyorum - Tamamen Katılıyorum - (%)						
Başkalarını, kolay pes ettikleri için eleştirmem (S.2)	GAZİ	14,1	9,5	15,7	25,7	11,9	10,0	13,2
	RTE	24,3	8,6	11,4	24,8	12,4	5,7	12,9
Yakınlarımın başarılı olmaları gerekmez(S.3)	GAZİ	7,0	5,7	10,3	15,7	10,8	14,1	36,5
	RTE	12,4	1,0	7,1	14,8	7,1	9,0	48,6
En iyisinden ziyade daha azına razı oldukları için arkadaşlarımı eleştirmem (S.4)	GAZİ	17,0	7,8	15,1	23,8	11,6	10,5	14,1
	RTE	28,6	6,7	10,5	18,1	11,4	5,2	19,5
Herkes, yaptığı her şeyin en iyisini yapmalıdır (S.7)	GAZİ	2,7	1,6	4,6	11,6	15,9	17,8	45,7
	RTE	6,7	0	1,9	9,5	9,5	11,9	60,5
Bir yakınımın, yapabileceğinin en iyisini yapmamış olması benim için önemli değildir (S.10)	GAZİ	8,4	4,1	10,5	22,2	18,6	14,6	21,6
	RTE	14,3	4,3	8,6	18,1	8,6	11,9	34,3
Benim için önemli olan insanlardan, beklentilerim yüksektir (S.16)	GAZİ	4,3	4,3	7,0	12,7	16,2	23,5	31,9
	RTE	6,7	2,9	6,2	15,2	20,5	16,2	32,4
Çevremdeki insanlar için çok yüksek beklentilerim yoktur (S.19)	GAZİ	8,4	5,4	17,8	25,4	15,7	13,0	14,3
	RTE	12,4	9,5	14,8	31,0	9,0	8,6	14,8
Kendilerini geliştirmek için uğraşmayan kişilere değer vermem (S.22)	GAZİ	16,2	6,2	14,3	24,6	15,4	9,5	13,8
	RTE	32,4	10,5	14,3	18,1	11,0	3,3	10,5
Arkadaşımdan çok şey beklemem (S.24)	GAZİ	11,9	6,5	18,1	23,0	16,8	13,0	10,8
	RTE	16,7	7,1	11,9	25,7	15,2	10,5	12,9
Birisinden bir iş yapmasını istersem, o işi mükemmel yapmasını beklerim (S.26)	GAZİ	5,4	3,0	10,8	17,3	18,4	19,7	25,4
	RTE	8,6	4,8	7,6	18,6	21,4	17,6	21,4
Yakınlarımın hata yapmasına tahammül edemem (S.27)	GAZİ	20,8	9,7	13,2	19,7	16,5	11,1	8,9
	RTE	28,6	8,1	12,9	21,4	11,4	8,6	9,0
Değer verdiğim kişiler beni hiçbir zaman hayal kırıklığına uğratmamalıdır (S.29)	GAZİ	8,9	6,8	11,6	14,3	14,6	15,7	28,1
	RTE	11,9	4,8	8,1	12,9	13,3	12,9	36,2
Sıradan insanlara değer veririm (S.38)	GAZİ	18,6	11,1	18,1	23,0	8,4	8,4	12,4
	RTE	26,7	9,0	11,4	19,5	9,5	7,6	16,2
Bir arkadaşımın, elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışmaması benim için önemli değildir (S.43)	GAZİ	7,6	5,7	9,7	21,9	15,7	15,1	24,3
	RTE	11,0	5,2	5,7	19,0	11,0	11,9	36,2
Çevremdekilerin yaptıkları her şeyde üstün başarı göstermelerini pek beklemem (S.45)	GAZİ	7,6	11,4	16,2	27,8	17,8	8,1	11,1
	RTE	13,8	10,0	9,0	25,7	14,3	8,6	18,6
Toplam	GAZİ	10,6	6,6	12,9	20,6	15,0	13,6	20,8
	RTE	17,0	6,2	9,4	19,5	12,4	10,0	25,6

EK-1c Mükemmeliyetçilik Boyutları Soruları ve Frekansları

Başkalarının Belirlenen Mükemmeliyetçilik (BBM)	Ök	Hiç Katılmıyorum(%) Tamamen Katılıyorum						
		1	2	3	4	5	6	7
Başkalarının benden beklentilerini karşılamakta zorlanırım (S.5)	GAZİ	23,0	18,6	15,4	20,0	13,2	5,7	4,1
	RTE	33,3	12,4	10,5	19,0	10,0	5,2	9,5
Çevremdekiler benim de hata yapabileceğimi kolayca kabullenirler (S.9)	GAZİ	9,2	12,2	17,3	26,2	13,2	10,3	11,6
	RTE	21,0	8,6	13,8	23,3	11,4	8,6	13,3
Bir işi ne kadar iyi yaparsam çevremdekiler daha da iyisini yapmamı bekler (S.11)	GAZİ	4,6	5,9	7,6	13,8	21,1	19,5	27,6
	RTE	7,6	6,7	5,7	11,4	15,2	15,2	38,1
Yaptığım bir şey kusursuz değilse, çevremdekiler tarafından yetersiz bulunurum (S.13)	GAZİ	21,6	12,7	14,6	22,4	12,7	8,1	7,8
	RTE	26,2	11,9	14,8	28,1	7,1	5,7	6,2
Çevremdekiler yaptığım her şeyde başarılı olmamı bekler (S.18)	GAZİ	5,1	4,1	8,6	14,6	18,4	22,2	27,0
	RTE	6,2	2,4	7,6	14,3	19,5	15,2	34,8
Başkalarının benden hoşlanması için her konu-da üstün başarı göstermem gerekir (S.21)	GAZİ	31,4	11,9	20,8	17,0	6,2	7,0	5,7
	RTE	49,0	11,0	11,9	11,0	4,8	3,8	8,6
Benim için başarı, başkalarını memnun etmek için daha çok çalışmak demektir (S.25)	GAZİ	29,7	11,1	10,5	18,9	13,0	6,8	10,0
	RTE	41,4	7,6	6,7	16,7	8,1	5,7	13,8
Başarısız olduğum zamanlar bile, başkaları yetersiz olduğumu düşünmez (S.30)	GAZİ	15,9	14,3	22,4	24,9	8,1	6,8	7,6
	RTE	16,2	12,4	18,6	25,7	11,0	6,7	9,5
Başkalarının, benden çok şey beklediklerini düşünüyorum (S.31)	GAZİ	6,5	4,6	8,4	16,8	24,1	20,0	19,7
	RTE	9,5	3,8	5,2	21,9	19,0	16,7	23,8
Bana göstermeseler bile, hata yaptığım zaman diğer insanlar bana çok bozulurlar (S.33)	GAZİ	12,2	9,7	13,8	27,6	14,9	11,6	10,3
	RTE	21,9	5,7	11,4	20,0	13,8	13,3	13,8
Ailem benden mükemmel olmamı bekler (S.35)	GAZİ	6,8	3,2	10,0	16,2	18,9	17,6	27,3
	RTE	11,0	3,3	6,7	17,6	15,2	16,7	29,5
Annem ve babam hayatımın her alanında en başarılı olmamı pek beklemezler (S.37)	GAZİ	4,3	3,5	6,8	12,4	12,7	18,6	41,6
	RTE	5,7	3,8	5,7	6,2	6,7	11,9	60,0
İnsanlar benden, mükemmelden daha aşağı bir iş beklemezler (S.39)	GAZİ	10,8	8,9	11,6	26,2	19,2	11,9	11,4
	RTE	18,1	7,6	12,9	25,2	16,2	10,5	9,5
İnsanlar benden, verebileceğimden fazlasını beklerler (S.41)	GAZİ	9,2	6,5	11,9	23,2	21,1	13,0	15,1
	RTE	15,7	5,7	13,3	20,0	16,7	11,4	17,1
Hata yapsam bile, etrafımdaki insanlar yetersiz ve beceriksiz olduğumu düşünmezler (S.44)	GAZİ	21,4	15,4	18,9	20,5	10,5	6,2	7,0
	RTE	25,2	12,4	13,8	20,5	9,0	4,3	14,8
Toplam	GAZİ	14,1	9,5	13,2	20,0	15,2	12,4	15,6
	RTE	20,5	7,7	¹⁰ / ₆	18,7	12,2	10,1	20,2